

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 26. De causis interdicti,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](#)

cum interdictum fuerit generalis etiam cum particulari: adeo ut interdicti Clericis aliquius certa Ecclesia, haec non censetur interdictum: sed in ea Clerici alii licite celebrare possint, quemadmodum ad supra citatum Cap. Si sententia, verbo in Clerum, expressis glossis communiter recepta; ut notat Quatuorvitas in praecedenti numero 7. Neque contra Ecclesia interdicta Clericus eius censetur interdictum, quemadmodum expressis Sylvestri verbo Interdictum 2. numero 8. & sequitur Nauarrus in fine sequentis numeri 167. argumento Cap. Per exceptionem, De priuilegiis in & Ratio autem redditu potest: quia censura non transcendent res significatas per verba legis, aut sententia qua imponitur, ita prohibitus personarum non censetur pariter esse locorum, aut contra, prohibitus locorum esse & personarum.

9. T E R T I V M documentum, quod Nauarrus tangit in Encyclo capite 27. nume 0170. est. Personale interdictum particolare quoad personas, comprehendere tantum eas que in illo nominantur: quoad actus vero prohibitos, comprehendere & expellos in illo, & eos qui expressis includuntur; ut si Petro, exempli gratia interdictum sit ingressu aliquius Ecclesie, censetur simul ei interdictum esse celebationem diuinorum officiorum intra eandem Ecclesiam: cum hic posterior actus in illo priori includi censetur hoc nomine, quod dari nequeat sine eo. Quando autem nulli actus in interdicto exprimuntur, sed Petrus exempli gratia, absolute interdictum ipsum censetur tunc comprehendere omnes actus qui venturantur interdictis: nempe, iuxta definiti non ante traitem, actuam & passum participationem, tam diuinorum officiorum, quam Sacramentorum, atque seculorum & Ecclesiasticarum.

10. Q U A R T U M documentum est. Interdictum Ecclesie comprehendere Sacella, & Cœmeteria est contigua, non autem alia, id est, non contigua. Hoc habetur ex cap. Si ciuitatis. De sententia excommunicati in 6. Vbi etiam definitur interdictum ciuitatis, vel castri, aut ville comprehendere illius suburbia, & adiuncta continentia. Circa quod advenire, cum adiuncta continentia dicuntur etiam de non contiguis, seu de ciuitatis a ciuitate, vel castro quanta debet esse talis ciuitatis adiunctorum, ut censetur non continentia, arbitrio iudicis relinquatur, prout habet glossa ad eum cap. verbo Continentibus.

11. Pro cuius arbitrio directio notandum est, adiuncta continentia appellari, quemadmodum habet Suarez in citata fct. 2. num. 23. que licet non sint tan vicina, ut subiungunt faciant, nihilominus tanquam non multum distantiā à ciuitate vel oppido, censetur ad illa pertinere: ut quadam exterritoria, & nonnulla monasteria, ac prædicta suburbana, que Summi Pontificis voluntate, interdicto ciuitatis comprehensa fuisti. (licet vis verborum id non ferat) merito censetur, ne illud alioquin contemptui habetur in officiis que reddatur: quandoquidem si ciuitas in suburbis, vel alijs locis proximis possent diuina audire, non admodum gravarentur ipso interdicto, vnde facile fieret, ut ipsum contemnerent. Ex qua ratione, addit bene Suarez, sumenda est regula ad iudicandum, quando adiuncta sint continentia: seu quando sint intra distantiā illam, quam interdictum fulminatum sic complectitur, ut si intra eam celebrentur diuina, oriatur in populo occasio ipsum contempnendi. Regula erit igitur, locum eum comprehendere interdicto, respecta cuius talis occasio oriatur, alias non. Neque obstat quod si locus sit in aliena Diocesi, aut exemptus à iurisdictione impontentis interdictum: quia ille tunc censendus est interdictus, non quidem ab homine, sed iure communis, per memoratum Cap. Si ciuitas: sicut cum quis excommunicatus est ab homine maiori excommunicatione, alij iure communis, etiam si non subiungit iurisdictioni excommunicantis, prohibentur cum eo communicare.

Hac autem locum habent cum interdictum locale fuerit generale: nam quando est particulari, auctor illius non censetur velle, ut maiorem vim habeat quam sequentem ex prohibitione vii loci. Quod si ut non nisi ad contiguam extendatur: neque ad ea omnia, sed quia sunt partialia ipsius loci interdicti, sicut Ecclesia interdicta censetur & Sacellum, aut Cœmeterium ei contiguum interdictum: non

autem alia Ecclesia eidem contigua, sive per intermedium Cœmeterium, sive per communem parietem, quia contiguas non obstat quin sit reipsa duæ Ecclesie, neque facit, ut una sit alterius pars auctoerque interdicti non aliam, quam à fe determinatam intendit illi subiungere.

Q V I N T U M documentum est. Cum contingit ob dilectionem Domini terras ipsius interdicci, si plures habeat, sive equalibus, sive inequalibus titulis dominij. ut quando aliarum est proprietas, & aliarum tantum usufructarius, si ex verbis quibus interdictum imponitur, vel ex circumstantiis, hoc est proprieatem vocum, vel ex consideratione tam rerum, quam personarum, & occasionis ferentis talis interdicti, &c. sufficienter constet de qua terra sermo sit ea indicanda est interdicta. Si nihil, neque ex vocibus, neque ex circumstantiis que terra interdictatur, cognosci possit, interdictum censendum est nullum, tanquam dubium & ambiguum. De quare videi potest Suarez in citata fct. 2. num. 28. 29. & 30.

Vtimum documentum est quod Nauarr. habet in Encyclo cap. 27. num. 166. De interdicto mixto, quo ex parte locali est, esse idem iudicandum ac de locali simplici, & quo ex parte est personale, idem ac de personali simplici.

C A P V T X X V I

De causis interdicti.

S V M M A R I V M.

14. Causa efficiens interdicti, seu quis posset interdicere.
15. Interdicti materia remotæ, seu qui interdicti possint.
16. Materia propinquæ est peccatum mortale, & interdictum remane: illudque non tantum proprium, sed etiam alienum.
17. Propter delictum Domini nolentis debita solvere, terra ipsius non est subiecta interdicto.
18. Speciale in interdictum imponitur tantum ob culpam propriam quam interdum sufficit venialam esse.
19. Personale generale iusteferi potest tantum ob mortalem culpam gravam.
20. Locale generale tantum ob mortalem gravissimam, & partiale ob mortalem minus gravem.
21. Tenenda de forma, & de fine interdicti.

C O M M U N I S consensus est eamdem esse causam efficiens interdicti, quam excommunicationis, & suspensionis, de quo post alios ab ipso citatos, Suarez tomo 5. disp. 36. fct. 1. Sufficit autem notare, quod ipse habet in num. 4. congruenter capit. Cum & plantare, §. Excommunicatos, De priuilegiis, & cap. Episcoporum, eodem titulo in 6. potestatem ordinariam ferendi interdictum à iure, eft tantu Episcoporum, tanquam habentium principalem iurisdictionem fori contentiois: atque eorum qui sunt participes iurisdictionis Episcopalis, ut nonnulli Abbates, & capitulum lede vacante. Potestatem vero ferendi interdictum ab homine, inesse quoque aliis iurisdictionem fori externi habentibus, ut Prelatis religionum, iuxta cap. Cum ab Ecclesiis. De officio Ordinarii: et si non sit usum receptum, nec ratione consentaneum, ut interdictum locale imponant; prout idem Suarez notat post Sotum in 4. dispi. 22. q. 3. art. 1. conclus. 2.

Communis quoque consensus est, interdicti materiam remotam, esse non modo personas certas, sed etiam viuernitatem, seu totam aliquam communatem, ut populum aliquius Regni, vel ciuitatis, Clerum, vel laicos aliquius Parochiæ, &c. iuxta cap. Si sententia. De sententia excommunic. in 6. Immo & locum aliquem, hoc est, prouinciam Regnum, ciuitatem Ecclesiam, ex sequen. cap. Aliam autem, eod. titulo & libro. Adverte autem ex ea. Quia periculorum, edebat huc titul. & libro, nec Episcopos, nec Prelatos superiores subiecti personali interdicto generali, nisi in hoc de illis fiat specialis mentio. Gatera autem pers. næ omnes subiunguntur quae possunt subiecti excommunicationi, ut omnes facti Suarez notat in sequenti fct. 2. num. 5. quia ex parte fidicium

eadem est capacitas ad quamcumque censuram, si ex parte sententiae Iudicis, aut legis concurrant omnia necessaria.

Vnde patet, ad dubium quod solet moueri de infantibus; an comprehendantur interdicto ante quam habeant usum rationis, patet, inquam, respondendum esse negatiu[m], cum neque capaces sint peccati mortali[s], sine quo excommunicatio non incurritur: neque usus diuinorum, quo interdictum priuat, admittit. Itemque iudicium est de amente; adeo uterque non obstante generali interdicto personali, sepeliri possit in loco sacro, quem illud interdictum non afficit; sed solas personas, ex quarum numero infantes ante usum rationis, & amentes eximuntur. Statim vero accidem infantes dolii capaces efficiuntur, prout censentur effecti, qui possunt peccare mortaliiter, incipiunt subiici interdicto, cuius non sunt amplius incapaces; nec culpa in eo reuiritur, sicut in excommunicatione; nec necessitate est ut ligati fuerint ab initio latas sententiae; quia haec donec reuocetur, vim suam retinet, continueque influit in communitem contra quam prolatas est. De quibus Suarez loco citato numero 7. & tribus sequentibus.

In ceteris ex parte istiusmodi materia, interdictum conuenit cum excommunicatione (de quibus in praeced. lib. 9. cap. 8.) excepto quod Vniuersitas, seu Collegium non posse subiici excommunicationi, ex Cap. Romana, §. In Vniuersitatem, De sententia excommunic. in 6. posse autem, ut usus ostendit, subiici interdicto; quod dicitur ligare communitem, non quidem per se, quia non est capax actuum quibus interdictum priuat, sed per eius partes, seu personas particulares eam integrantes, ilorum actuum capaces: ne ut haberetur in Cap. Si sententia. De senten excommunic. in 6. interdictum ipsum sic inutile.

Quo ad materiam vero propinquam (quaerat ut Caiet. in verbis: Interdictum expressissime potest, sicut minoris excommunicationis, suspensionis, & irregularitatis, esse non modo peccatum mortale, sed etiam veniale) in hoc differre interdictum ab excommunicatione, & suspensione, quod cum haec non ferantur, nisi ob culpam propriam; illud etiam ob alienam feratur. Nam ciuitatem, & cives propter conuaciam Domini, aut Gubernatoris sui (non item cuiusunque alterius personae priuatae, per Concil. Basilense scilicet anno 20. approbatum ea ex parte à Nicolao V. vir notat Couar. ad Cap. Almamater, 2. par. §. 1. num. 5.) interdicti posse constat; tum ex eodem Concil. cuius verba memoratus author referit: tum ex Cap. Si sententia, §. Ceterum, De sententia excommunic. in 6. Nec, refert inde sequi, huic censuræ subiici insontes simul cum sotibus: nam cu[m] interdictum sit latu[m] quidam, & mortalita Ecclesiæ, non est incommode in luctu matris, bonis etiam filiis incessitatem imponere; qua prouocentur ad extorquendam a malis resipiscientiam, vrgendo incommode, quod ipsorum causa sentiunt, participes efficiendi medicinalis pœna instituta ad ipsorum curationem.

Ne autem propter Dominum nolentem solvere debita, terra ipsius, vel ciuitas interdicto subiiciatur sine licentia speciali Papæ, cauetur in Extrauaganti communi, Prouide attendentes, De sententia excommunic. Quæ constitutio an intelligenda sit non tamum de generali, sed etiam de particulari interdicto locali, difficultas est; quam tractat Suarez tom. 5. in 3. par. D. Tho. dis. 6. sect. 3. n. 8. qui quamvis partem negantem tenentes lequantur, existimans contrariam ex eiusdem constitutionis verbis minime colligi; merito tamen cum Couar. in citato num. 5. conticere possumus; Papæ mentem fuisse, prælibera vñus cuiusvis interdicti localis ad recuperationem debiti. Nam is non expedit Reipub. Christianæ, in qua potest remissionem animarum circa Dei cultum generare; necessitate non excusante: cum multæ alias rationes suppetant cogendi debitores ad solutionem aris alieni.

CETERVM, curandum est in hac re, sicut in reliquis, ut proportio serueretur inter pœnam & culpam; quod relinquitur prudentis arbitrio: quem iuuabit observatione sequentia, qua Suarez tradit in priore parte citata sectione tertie.

Primum est; speciale interdictum personale non posse in aliquem ferri nisi ob ipsius propriam culpam. Ratio est, quia illud imponitur ad talem in suo authore puniendam,

vel emendandam; culpam autem eiusmodi debere esse mortalem, si interdictum feratur simpliciter, & absolute: quia quædam grauis pena priuans usum bonorum magnori, tanquam spirituum, ad quæ ius habetur: veniale vero sufficie posse, si interdictum imponatur adeo limitatum, ut censetur leue, sicut quando est tantum ab ingressu Ecclesiæ, vel à sacra communione ad aliquod breve tempus.

Secundum est; personale interdictum generale posse tantum te... ob culpam mortalem, eamque valde grauem. Ratio est, quia talis pena est valde grauius, utpote quia non una tantum, aut altera persona; sed omnes totius communis tatis grauatur. Ea autem culpa non exigit in omnibus personis, quæ subiiciuntur tali interdicto, ut patet ex cap. Si sententia, §. Ceterum, De senten excommunic. in 6. Et confirmatur, quia ideo potest tota communitas interdicari, cum non possit tota excommunicari, quod excommunicatio ligare possit tantum ob proprium delictum, & interdictum possit etiam ob alienum; nec quodcumque, sed solum commune, quia contrarationem est, ut pena communis pro culpa priuata personæ imponatur: cum illa non sit huic proportionata, sed eam excedat.

Comunis autem culpa censetur, prout in citato §. Ceterum indicatur, quando ea est domini, vel rectoris loci suppositi interdicto. Et ratio est, quia culpa capitmodo quodam redundat communitem, ob cunctiōnem qua sit ut potest Superioris quodam modo sit etiam totius communis. Censetur item (ut de se patet) quando delictum ipsum à communite, ut communitas est, procedit: ut à Capitulo, Collegio, Senatu, &c. Ad quod non requiritur, ut Vniuersitatis quidem ea sunt, conuenient ad congregationem, ex cuius consensu talis delictum perpetratur: sed sufficit ut talis congregatio totam communitem representet, tanquam eam, quæ comisit illi suas vices, & ex cuius determinatione pondere velit, & tota pendeat.

Tertium est ad generale interdictum locale iuste ferendum, perinde atque ad generale personale, requiri culpam mortalem, eamque grauissimam. Ratio est, quia ipsum quoque redundat in totam communitem, quodammodo priuans eam cultu publico; quo solent homines maxime ad devotionem excitari. Talis enim culpa, cum non possit esse loci, debet esse hominis, ad quem idem locus aliquo modo perirent. Non sufficit vero esse personam priuatam eiusdem loci; quia non est consentaneum totam Vniuersitatem grauari ob delictum personæ priuatae. Debet igitur tale delictum esse Principis, seu Gubernatoris, lociorum totius communis, prout ante dictum est de generali interdicto personali; cum quæ adhuc ipsum generale interdictum locale conuenit, quod extendat se etiam ad innocentes. Vnde sit, ut neque hi possint in loco interdicto, officii diuinis interessere.

Adiuver obiter, quod Suarez alius in eandem sententiam citatus, habet num. 7. per Cap. Sane 2. De officio Deleg. ob delictum Prelati, locum ipsius spirituali iurisdictioni subiectum, posse interdicari, quia nulla appetere ratio ob quam coniunctio ac subiectio temporalis ad tale quid sufficiat; non autem spiritualis.

Quartum est, particolare interdictum locale, ut iuste feratur, requirere culpam mortalem, licet non tantam, quam locale generaliter requirit. Ratio est, quia ipsum quoque redundat in grauam communem, atque adeo plurius personarum, non tantum nocentium; sed etiam innocentium; pauciorum tamen quam interdictum locale generale. Vnde ipsum, ut iuste feratur, grauem sane culpam requirit non tam tam grauem quam istud requirat.

DE FORMA interdicti item statuit quod de forma excommunicationis, & suspensionis, non esse certior, & definitiorum verborum: sed constare posse quibusvis sufficienter experimentis intentionem interdicentis. Quamquam congruenter citato cap. Sane 2. & cap. Cum in partibus, De verborum signif. (vi in 4. distin. 22. quest. teria, art. 1. conclusi. 3. Sotus notat) hæc est vñstata; Talem populum, aut locum Ecclesiastico interdicto subiectum. Necesse est vero, ut quæcumque ea fuerint, significationem habent sufficienter determinatam ad censuram quæ fertur, & ad personam, seu personas, aut ad locum in quem fertur: quia manens

incerta.

incerta, in his nihil operaretur, prout dicit Suarez in sequenti s. et c. 4. sub initium.

Statuitur deinde, cum ob contumaciam interdictum fertur, non item cum in nudam penam, esse illi praemittendum trinam monitionem, iuxta Cap. Reprehensibilis, De appellationibus, & scriptis Reo tradendam sententiam exposta causa propter quam afficiatur tali pena, iuxta Cap. Cum Medicinalis, De senten. excommunic. in 6. Aduerte vero obiter, ut clavis obligetur ad observationem interdicti, sufficere ut ipsum sit promulgatum in primaria Ecclesia, immo ut sciat vicios, & maxime Ecclesiam metropolitanam illud seruare, ex Cap. 1. §. Verum, De postulatione Praetorum. De fine interdicti nihil aliud dicendum est; quam scutularium censuram, esse correctionem fidelium, ut scilicet si resipiscant tali pena moti, vel certe puniantur in aequalium exemplum.

C A P V T X X V I I .

De effectibus interdicti, ac specialiter de primo, qui est priuatio vsus Sacramentorum.

S V M M A R I V M .

22. Tria capita ad que revocantur effectus interdicti.
23. Baptismi usus quatenus permisus tempore interdicti.
24. Permissus est usus Sacramentorum Confirmationis ac Penitentiae, & qualiter.
25. Observanda pro praxi circa permissionem usus Sacramentorum tempore interdicti.
26. Quatenus eodem tempore permisus est Eucharistia usus.
27. Usus conferendi Extremam unctionem, aut Sacramentum Ordinis, non est permisus tempore interdicti.
28. Matrimonium valide quidem contrahitur tempore interdicti, non tamen licet.
29. Interdictum non obstat quin sponsalia contrahi possint: & quando obstat b. nesciunt nuptiali.

24:

tadisput. 33. sect. 1. num. 2. citane Sylvestrum; Nauarium, & Couar. Addenque in sequenti num 3. id locum habere, etiam si interdictum sit particularē loci. Pro quo facit quod in illo Cap. Quoniam, absolute dicatur, tempore interdicti licitum esse ministrare illud Sacramentum, neque distinguatur de interdicto particulari, aut generali. Et ita Parochus cuius Parochia particulariter supposita est interdicto, non tenetur aliam propinquam adire, ubi parvulum in illa sua natum baptizet cum solemnitate.

Addit idem consequenter, quod dicitur interdictum loci non obstat quin parvulus possit solemniter baptizari; similiter dici posse respectu interdicti personalis, quando persona ei subiectur, non ob suum, sed ob alienum delictum, perinde nimurum ac locus olet. Et certe conueniens est, ut si factus Baptismus ob necessitatem ipsius permittitur administrari in loco interdicto; pari ratione permittatur administrari a persona interdicta, abique villa sua culpa. Atque ut ad eiusdem Sacramenti reuerentiam spectat dum solemniter administratur, id fieri in loco sacro (quod praecipit in Clement. vnica de Baptismo) sic etiam spectet, idem fieri a persona sacra, adeo ut necesse non sit Parochum cum ceteris de Parochia interdictum ob delictum Domini loci, aduocare vicinum Parochum pro baptismando in eadem Parochia parvulo. Quod si interdictus esset ob delictum proprium (ut sit per personale interdictum particolare, aut per generale locale, vel personale cui cauani dedecet) non posset baptizare nisi in necessitate, & absque solemnitate, propter culpam suam propriam sustinens penam interdicti tanquam reus ea affectus.

S E C U N D U M E S T. Idem in hac re dicendum esse de usu Confirmationis, siue aetuo eam administrantis, siue passio eam recipientis, ac dictum est de usu Baptismi. Ius enim de utroque pariter statuit, ut pater ex cap. Responso, De senten. excommunic. & ex cap. Quoniam, eodem tit. in 6. Ratio vero esse potest, quod Confirmationis sit veluti complementum quoddam status hominis Christiani, cuius profectio est Baptismus. Istud plenius tractatum habet Suarez in citata sectione 1. §. De Confirmatione: simul docens quod in hac re dicitur de ministracione Confirmationis, dicendum esse pariter de confectione Chrismatis. Pro quo facit citatum Cap. Quoniam, ubi haec illi aequiparatur respectu interdicti.

T E R T I U M E S T. Tempore interdicti ita permisum esse usum Sacramenti Penitentiae, ut hoc administrari possit peccatoribus, tam sanis, quam infirmis, siue interdictum sit a iure, siue ab homine. Pro quo textus est expressus in Cap. Alma mater, De senten. excommunic. in 6. §. Quia vero addita duplice limitatione illius in sequentiis paragraphis: quarum prior est; dummodo is qui ad tale Sacramentum admitti vult, impedimentum non habeat excommunicationis. Nam eiusmodi, nisi versentur in mortis periculo, adiutavit prohibentur. Posterior limitatio est, dummodo ij qui adiutavit petunt, non sint illi ob quorum culpam, dolum, aut fraudem, datum est interdictum: aut qui ipsi in talis delicti perpetratione consilium, vel auxilium dederint. De quibus utrisque ibidem Pontifex decrevit, non esse aliquatenus concedendum tantum beneficium, nisi prius satisficerint, vel de faciendo idoneam cautionem dederint: aut si nequeant haec praefare, iuraverint le quantum poterunt, daturos operam fideliter, ut siue per se, siue per alios a quibus fieri debet, talis fatus factio fieri.

Obseruanda sunt autem quae Suarez in memorata sect. 1. §. De sacramento Penitentiae attingit. Primum est, limitatione in illam priorem esse intelligendam de excommunicatione, prout in foro externo absolutio eius, siue fit, siue non fit reservata, datur cum solemnitate prescripta in Cap. A nobis 2. §. penult. De senten. excommunic. Nam cum iuxta Cap. Nuper, eodem titulo, in usu fori interni comites sint potestas absoluendi a mortali, & potestas absoluenda ab excommunicatione non reservata, absoluenda ab ipsa excommunicatione non reservata, censenda est tempore interdicti permitti in foro interno, perinde ac permittitur absolutio a peccatis.

Secundum est, ex posteriore limitatione colligi aperte, eum qui ligatus est particulari interdicto personali non pos-

25: